

FÜGGETLEN
BIZTOSÍTÁSI
ALKUSZOK
MAGYARORSZÁGI
SZÖVETSÉGE

Légy Te a
MEGFELELŐ!

AZ ALKUSZI ADATKEZELÉS ALAPJAI

AZ ÜGYFÉL SZEMÉLYES ADATAINAK ÉS BIZTOSÍTÁSI TITKÁNAK KEZELÉSE

AZ ALKUSZI ADATKEZELÉS ALAPJAI

Légy Te a
MEGFELELŐ!

Tartalom:

1. bevezetés
2. történeti előzmények dióhéjban (az út a GDPR-ig)
3. a GDPR-ról általában
4. alapfogalmak
5. az adatkezelés alapelvei
6. az adatkezelés „alfája”: jogalapok
7. az érintettek jogai
8. személyes adat – biztosítási titok
9. a biztosítási titok lényeges szabályai
10. az alkuszok adatkezelésének jellegzetes vonásai

Légy Te a
MEGFELELŐ!

AZ ALKUSZI ADATKEZELÉS ALAPJAI

TÖRTÉNETI ELŐZMÉNYEK (az út a GDPR-ig)

Európai előzmények

Az emberi jogok új felfogása a II. világháború borzalmait követően (pl. Római Szerződés), de **lassú fejlődés** a személyes adatok védelme terén

Az **adattvédelem első megjelenése**: OECD irányelvek (1980)

Tagállami adattvédelmi törvények, majd **95/46/EK (adattvédelmi) irányelv**

Gyors technológiai fejlődés, globalizáció, internet, rendkívüli mértékben növekvő adatgyűjtés + a vállalatok igénye az adatok Unión belüli szabad áramlására → a változásokra az Uniónak (uniós jognak) reagálnia kell: **GDPR**

Magyar előzmények

Rendszerváltás, **első adatvédelmi törvény: 1992 (Avtv.)**

(1997: tv. az eü. személyes adatok kezeléséről)

2004: teljes jogú tagság az EU-ban: a **95/46/EK** figyelembe vétele

EU tagság, modernizáció, változások: **új adatvédelmi törvény 2011-ben** (az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. tv., **Info tv.**)

GDPR (de az Info tv. redukált tartalommal hatályban maradt: pl. a NAIH jogállása, hatásköre, feladatai)

Légy Te a
MEGFELELŐ!

AZ ALKUSZI ADATKEZELÉS ALAPJAI

A GDPR-RÓL ÁLTALÁBAN

A GDPR-RÓL ÁLTALÁBAN

(General Data Protection Regulation - Általános Adatvédelmi Rendelet)

Légy Te a
MEGFELELŐ!

- RENDELET (→← irányelv)
- **KINEK AZ ADATÁRA** ÉRVÉNYES: élő természetes személy
- **HOL** ÉRVÉNYES RÁ: ha az EU területén tartózkodik
- **MIRE** ÉRVÉNYES: döntően csak automatizált adatkezelés
- **MIRE NEM** ÉRVÉNYES: magáncélú adatkezelések
magáncélú: semmilyen szakmai, üzleti tevékenység nem lehet!
- **KIK ADATKEZELÉSÉRE** ÉRVÉNYES: EU-ban tevékenységi hely

Légy Te a
MEGFELELŐ!

AZ ALKUSZI ADATKEZELÉS ALAPJAI

AZ ADATKEZELÉS ALAPFOGALMAI

- **személyes adat:** azonosított/azonosítható természetes személyre vonatkozó **bármely információ**
  - **adatkezelés:** gyakorlatilag **bármilyen művelet**, amit egy adattal végezni lehet
pl. adatgyűjtés, rögzítés, tárolás, betekintés, felhasználás, továbbítás...
  - **adatkezelő:** aki az adatkezelés céljait és eszközeit meghatározza
  - **adatfeldolgozó:** az adatkezelő nevében, megbízásából végez adatkezelést (jellemzően részműveleteket)
-
- A cartoon illustration of a baby in a black suit and tie, sitting at a desk with hands clasped, representing a data controller or processor.

Légy Te a
MEGFELELŐ!

AZ ALKUSZI ADATKEZELÉS ALAPJAI

AZ ADATKEZELÉS ALAPELVEI

Szép szavak, lapozzunk? **NEM!** → számon kérhető szabályok

- Adatkezelés:
  - (előre meghatározott, konkrét) **célhoz kötötten**
  - **takarékosan** (ami az adott cél elérésére alkalmas és ahhoz szükséges)
  - **pontosan** (a pontatlant helyesbíteni, ha nem lehet, akkor törölni)
  - „**biztonságosan**” (integritás és bizalmasság)
- Tárolás: **amíg** a cél elérése érdekében **szükséges** (~~jó lehet még valamire...~~)
- **ELSZÁMOLTATHATÓSÁG** (az adatkezelő mindig legyen képes a megfelelést igazolni)

Légy Te a
MEGFELELŐ!

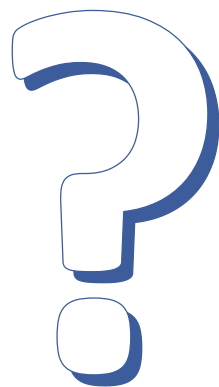
AZ ALKUSZI ADATKEZELÉS ALAPJAI

JOGALAPOK

AZ ADATKEZELÉS JOGALAPJAI (AZ ALKUSZI TEVÉKENYSÉG SZEMSZÖGÉBŐL)

Légy Te a
MEGFELELŐ!

AZ ADATKEZELÉS JOGALAPJAI (AZ ALKUSZI TEVÉKENYSÉG SZEMSZÖGÉBŐL)

„erkölcsileg és törvényileg helytálló hivatkozás”*, alap – enélkül nincs jogszerű adatkezelés
a GDPR-ban 6 féle, ezek közül egynek mindenképpen lennie kell (célonként):

érintetti hozzájárulás, szerződés teljesítése, jogi kötelezettség, az érintett/más személy létfontosságú érdekeinek védelme, közhatalom gyakorlása, jogos érdek (GDPR sorrend, nem rangsor!)

Az adatkezelő választja ki az adott esetre megfelelőt (a hozzájárulás nem jolly joker)

Alkuszok (saját szubjektív rangsor):

1. **szerződés teljesítése**: előkészítő műveletek is, **DE**: mindig az érintett (ügyfél) kérelmére indul
2. **jogi kötelezettség**: nagyon sokféle (pl: ügyfél átvilágítás Pmt. alapján, hangfelv. rögzítés panaszkezelés során...)
3. **hozzájárulás** (az alapfogalmaknál megbeszéltük, tipikus terület: marketing)
4. **jogos érdek** (jogszerű alkalmazása nehéz, kerülendő, pl. kamerás megfigyelés ügyféltérben)

*Osztopáni Krisztián (Magyarázat a GDPR-ról)

Légy Te a
MEGFELELŐ!

AZ ALKUSZI ADATKEZELÉS ALAPJAI

ÉRINTETTI JOGOK

„*Privacy by design*”: az adatkezelési rendszert úgy kell **előre kiépíteni**, hogy ezek maradéktalanul érvényesüljenek (és ez utóbb igazolható is legyen).

előzetes tájékoztatás (átlátható, tömör, mégis minden előírt körülményre kiterjedő...)

hozzáférés

(adatkezelés ténye, kezelt adatok, lényeges körülmények)

törlés (és elfeledtetés), de
feltételekhez kötött

(pl. van más jogalap, vagy az adatkezelés célja még fennáll...pl. az ügyfél kéri az adatai törlését, de a biztosítási szerződése még nem szűnt meg)

korlátozás

(feltételekhez kötött, ilyenkor csak tárolni lehet)

helyesbítés

adathordozhatóság

(nem általános, csak egyes jogalapok esetén)

tiltakozás

(többféle következmény, pl. marketing célú adatkezelés elleni tiltakozás → automatikus törlés)

Légy Te a
MEGFELELŐ!

AZ ALKUSZI ADATKEZELÉS ALAPJAI

A SZEMÉLYES ADAT ÉS A BIZTOSÍTÁSI TITOK

- **személyes adat:**

azonosított, vagy azonosítható természetes személyre vonatkozó bármely információ

- **biztosítási titok:**

minden olyan ... adat, amely ... a biztosításközvetítő ügyfeleinek - ideértve a károsultat is - személyi körülményeire, vagyoni helyzetére, illetve gazdálkodására vagy a biztosítóval ... kötött szerződéseire vonatkozik

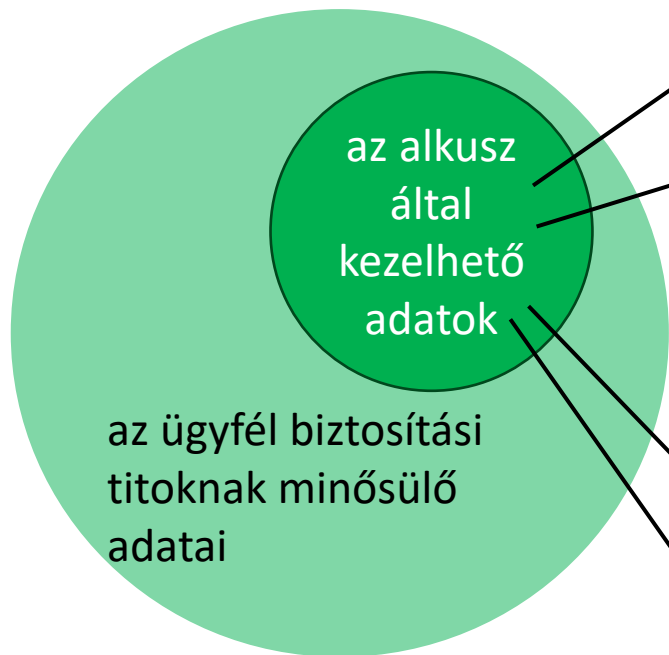

Légy Te a
MEGFELELŐ!

AZ ALKUSZI ADATKEZELÉS ALAPJAI

A BIZTOSÍTÁSI TITOK LÉNYEGES SZABÁLYAI

A BIZTOSÍTÁSI TITOK LÉNYEGES SZABÁLYAI

- amely a biztosítási szerződéssel, annak létrejöttével, annak nyilvántartásával, és az alkuusz szolgáltatásával összefügg
- **célja:** szerződés megkötése, módosítása, fenntartása, abból származó igények megítélése („kárrendezés”), + Bit-ben meghatározott más cél
 ↓
 bármilyen egyéb cél: csak az ügyfél előzetes hozzájárulásával (harmadik személynek kiadni: írásbeli felmentéssel)
- **kivételek:** Felügyelet, hatóságok, bíróságok, állományátvétel... (Bit.138. § - 141. §)
- **kire vonatkozik:** alkalmazott, megbízott, vezetők, tulajdonosok + bárki, aki egyébként hozzájutott
- **meddig:** a megbízási jogviszony fennállásának idején, valamint azon időtartam alatt, ameddig a a megbízási jogviszonnyal kapcsolatban igény érvényesíthető

Légy Te a
MEGFELELŐ!

AZ ALKUSZI ADATKEZELÉS ALAPJAI

AZ ALKUSZOK ADATKEZELÉSÉNEK JELLEGZETES VONÁSAI

1. Az alkuszok által kezelt adatok, és azok kategóriái

- a biztosításközvetítők „rengeteg” személyes adatot kezelnek
  - szerződő, biztosított, kedvezményezett
  - igényfelmérés-elemzés: sok biztosító, biztosítónként eltérő adatigény
pl.: 14-15 casco biztosító, biztosítónként akár több casco termék, kiegészítő fedezetek...
(és ez csak egy adatkezelési cél a sok közül...)
- az adatok kategóriái „átlagosak”, viszonylag kevés szenzitív adat
(életbiztosítások: az egészségügyi adat különleges adat!) ➡ kezelni az érintett kifejezett hozzájárulásával

jogi
informatikai
adminisztrációs
feladatok

2. Jogalapok

1. **szerződés teljesítése**: előkészítő műveletek is, **DE**: mindig az érintett (ügyfél) kérelmére indul
„az érintettre vonatkozó szerződéses kötelezettségek néha nem hajthatók végre anélkül, hogy az érintett ne adná meg személyes adatait, ... ellenkező esetben a szolgáltatás nem biztosítható, és a szerződést nem lehet teljesíteni” *

AZ ALAPVETŐ ALKUSZI TEVÉKENYSÉGEK IDE TARTOZNAK (szerződéskötés előkészítése, a szerződés megkötése, kezelése, közreműködés a biztosítási igények érvényesítésében...)

2. **jogi kötelezettség**: nagyon sokféle (pl: ügyfél átvilágítás Pmt. alapján, hangfelv. rögzítés panaszkezelés során...)

3. **hozzájárulás** (az alapfogalmaknál megbeszéltük, tipikus terület: marketing)
„személyes adatok kezelésével járó tevékenységek kezdeményezésekor az adatkezelőnek mindig időt kell szánnia annak mérlegelésére, hogy mi lenne a megfelelő jogalap a tervezett adatkezeléshez.” * *

4. **jogos érdek** (jogszerű alkalmazása nehéz, kerülendő, pl. kamerás megfigyelés ügyféltérben)

* edpb 2/2019 iránymutatás, * * edpb 5/2020 iránymutatás

SOK MINDENRŐL LEHETNE MÉG BESZÉLNI

- Adatfeldolgozók igénybe vétele
  - Csak meghatározott feltételekkel (garanciák, különösen: adatbiztonság)
  - Adatfeldolgozói szerződés: kötelező + minimálisan kötelező tartalom
  - Önálló adatkezelési döntést nem hozhat, ha mégis→ úgy felel, mintha adatkezelő lenne
  - A fenti kivételtől letekintve csak szűk körű saját felelősség
- Adatbiztonság, adatvédelmi incidens
  - „Megfelelő adatbiztonság” (mindig az adott konkrét esetben vizsgálva, tudomány, technológia, költség, jelleg...)
  - Részletes szabályok incidens esetére: azonnal jelezni!
  - Incidens: bármi, ami az adat megsemmisítését, elvesztését, megváltoztatását, jogosulatlan közlését, jogosulatlan hozzáférést eredményez
- Adatvédelmi tisztviselő, felügyeleti hatóság, edpb, jogkövetkezmények...

FÜGGETLEN
BIZTOSÍTÁSI
ALKUSZOK
MAGYARORSZÁGI
SZÖVETSÉGE

Légy Te a
MEGFELELŐ!

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!